

20 lat

DZIAŁALNOŚCI
KONTROLNEJ

Główni Inspektorzy Transportu Drogowego

- **SEWERYN KACZMAREK**
10 grudnia 2001 r. – 27 lutego 2007 r.
- **PAWEŁ USIDUS**
28 lutego 2007 r. – 20 grudnia 2007 r.
- **TOMASZ POŁEĆ**
21 grudnia 2007 r. – 5 stycznia 2016 r.
- **ALVIN GAJADHUR**
od 6 stycznia 2016 r.

Rok 2002 to początek działalności kontrolnej Inspekcji Transportu Drogowego w Polsce. Formacji, która wcześniej nie funkcjonowała w naszym kraju. Powołanie do życia ITD było nie tylko spełnieniem wymogów akcesyjnych, ale przede wszystkim wprowadzeniem do systemu zarządzania bezpieczeństwem ruchu drogowego instytucji specjalizującej się w kontroli rozwijającego się wówczas dynamicznie, ale jeszcze nieuregulowanego sektora transportu.

Stworzono formację, która w ramach posiadanych kompetencji i uprawnień zapewnia przestrzeganie przepisów w transporcie drogowym, kształtuje otoczenie dla funkcjonowania profesjonalnego transportu oraz warunki do przestrzegania zasad uczciwej konkurencji na rynku transportowym. To instytucja, która nie boi się wyzwań, podejmuje się nowych zadań i realizuje szereg inicjatyw, które są istotne dla zapewnienia bezpieczeństwa w ruchu i transporcie drogowym.

Dbamy o bezpieczeństwo, chronimy polski rynek transportowy, zapewniamy warunki dla zrównoważonego transportu, reagując, kiedy naruszane są standardy i przepisy. Reagujemy również, kiedy polska branża transportowa sygnalizuje nam wystąpienie problemów i nowych zagrożeń. Staramy się nie tylko kontrolować, ale również wsłuchiwać się w głos organizacji i zrze-

szeń przewoźników drogowych. Cieszymy się ich zaufaniem, a wysiłek inspektorów ITD jest doceniany przez środowisko branży transportowej.

Miałem zaszczyt uczestniczyć w budowie formacji niemal od podstaw i obserwować, jak kształtują się jej struktury, zadania i potencjał na przestrzeni dwóch dekad. 20 lat temu stawialiśmy pierwsze kroki. Uczyliśmy się od innych. Dysponowaliśmy ograniczonymi możliwościami i sprzętem. Dziś jesteśmy najbardziej wyspecjalizowaną w kraju formacją operującą w obszarze transportu ciężkiego. Dysponujemy silnym i nowoczesnym potencjałem kontrolnym, doświadczeniem, wiedzą i, co najważniejsze, doskonale przygotowaną kadrą. Cieszymy się uznaniem na arenie międzynarodowej. To dziś od polskich inspektorów ITD uczą się służby kontrolne z Europy. Jesteśmy specjalistami w zakresie wykrywania manipulacji w tachografach, naruszeń czasu pracy czy przewozów towarów niebezpiecznych. Staliśmy się też wzorem dla wielu państw, które budują w swoich krajach bliźniacze formacje, i staramy się je w tym procesie wspierać.

Naszą największą wartością są nasi pracownicy, którzy od lat konsekwentnie realizują misję Inspekcji Transportu Drogowego. Jestem pełen uznania dla ich wiedzy, doświadczenia i otwartości na realizację nowych zadań, aktywności i zaangażowania. Efekty widzimy na polskich drogach – to coraz bezpieczniejszy i profesjonalny transport, to mniej wypadków i mniej drogowych tragedii.

Inspekcja Transportu Drogowego wchodzi w kolejną dekadę działalności kontrolnej z niemałymi sukcesami. Aby utrzymać dotychczasowe osiągnięcia, formacja będzie nadal podlegała procesowi modernizacji i wzmocnieniu kadrowemu.

dr inż. Alvin Gajadur
Główny Inspektor Transportu Drogowego

20 lat
DZIAŁALNOŚCI
KONTROLNEJ

Historia

Historia powołania do życia Inspekcji Transportu Drogowego wiąże się z negocjacjami akcesyjnymi Polski do Unii Europejskiej. Wśród obszarów, które wymagały dostosowania polskiej legislacji do unijnej oraz utworzenia właściwych struktur instytucjonalnych, była polityka transportowa, regulująca m.in.: harmonizację techniczną, bezpieczeństwo, dostęp do rynku i jego funkcjonowanie, swobodę świadczenia usług i zakładania przedsiębiorstw, stosunki zewnętrzne oraz pomoc państwa.

Efektywną i kompleksową kontrolę w dynamicznie rozwijającej się branży transportowej zapewnić mogła wyspecjalizowana instytucja, ukształtowana na wzór funkcjonujących już wówczas w Zachodniej Europie służb kontrolnych. Na mocy przepisów Ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym powołano Inspekcję Transportu Drogowego, która, jak podkreślono w uzasadnieniu, „(...) będzie nie tylko realizacją programu dostosowującego polskie ustawodawstwo do prawa unijnego, ale również da gwarancję wiarygodności jako państwa graniczącego z Unią Europejską. Ponadto stanowić będzie gwarancję przestrzegania zasad uczciwej konkurencji”.

Inspekcja miała kontrolować podmioty wykonujące przewóz drogowy, nie tylko w transporcie krajowym, ale również międzynarodowym. Aby zapewnić prowadzenie kontroli na terenie całego kraju, w strukturze Inspekcji, obok Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego, wyodrębniono 16 Wojewódzkich Inspektoratów Transportu Drogowego, których obszar działania pokrywa się z podziałem administracyjnym Polski.

W procesie określenia struktur, zakresu zadań, szkolenia kandydatów, wdrożenia środków informatycznych, jak i opracowania podstaw prawnych funkcjonowania Inspekcji, uczestniczyli eksperci z Niemiec i Francji, w ramach projektu bliźniaczego PHARE PL9908.01 „Przygotowanie podstaw prawnych i utworzenie Inspekcji Transportu Drogowego”. Brali oni również udział w przygotowaniu do prowadzenia czynności kontrolnych pierwszych inspektorów ITD. 80 kandydatów rozpoczęło półroczne szkolenie 18 marca 2002 r. w Centrum Szkolenia Policji w Legionowie. Wszyscy kandydaci zdali praktyczny i teoretyczny egzamin kwalifikacyjny. Dzięki pomocy niemieckich partnerów pozyskano też kilkanaście pojazdów przystosowanych

do kontroli drogowych. Pierwsze kontrole drogowe przeprowadzono już 1 października 2002 r.

Początkowo Inspekcja Transportu Drogowego skupiała się na kontroli przestrzegania przepisów wykonywania transportu drogowego oraz przewozu osób i rzeczy. Wraz z upływem lat i wraz z coraz większą specjalizacją instytucji, zwiększano jej zakres zadań i kompetencji. W 2004 r. katalog zadań rozszerzono o kontrolę wprowadzanych do obrotu ciśnieniowych urządzeń transportowych, a w 2005 r. o kontrolę rodzaju używanego paliwa. Dwa lata później Inspekcja Transportu Drogowego uzyskała nowe zadania wynikające z wdrożenia w Polsce

dyrektywy 2006/22/WE, stając się podstawowym organem realizującym zadania kontrolne przewidziane w dyrektywie. Ważny w procesie kształtowania się Inspekcji był rok 2011, kiedy to inspektorzy uzyskali uprawnienia do kontroli samochodów osobowych w przypadku uzasadnionego podejrzenia, że kierujący prowadzi pojazd w stanie nietrzeźwości lub po użyciu alkoholu, lub środka działającego podobnie do alkoholu, a także w przypadku zarejestrowania naruszenia przepisów ruchu drogowego przy użyciu przyrządów kontrolno-pomiarowych lub urządzeń rejestrujących, albo w przypadku stwierdzenia rażącego naruszenia przepisów ruchu drogowego lub spowodowania zagrożenia bezpieczeństwa. Nie tylko wachlarz zadań ulegał zwiększeniu. W strukturze GITD w 2011 r., dostosowując ją do skutecznej realizacji nowo powierzonych zadań, wyodrębniono Centrum Automatycznego Nadzoru nad Ruchem Drogowym, które zarządza siecią fotoradarową w Polsce, a także odpowiednik dzisiejszego Biura Kontroli Opłaty Elektronicznej, odpowiedzialnego za weryfikację prawidłowości jej uiszczenia. GITD przejął także kompetencje Ministra Infrastruktury w zakresie wydawania uprawnień takich jak: licencje, zezwolenia, zaświadczenia czy świadectwa kierowcy w międzynarodowym transporcie drogowym.

O ile 20 lat temu siostrzane instytucje z Zachodniej Europy wspierały Inspekcję Transportu Drogowego przy stawianiu pierwszych kroków, o tyle dziś polska Inspekcja uchodzi za jedną z najnowocześniejszych w Europie. Dysponuje specjalistycznym zapleczem kontrolnym, wiedzą ekspercką i wykwalifikowaną kadrami. Jest liderem wśród instytucji chroniących polski rynek transportowy. Prowadzi działania, które wpływają na wzrost bezpieczeństwa na drogach, dba o zachowanie zasad uczciwej konkurencji, a podejmowanymi działaniami przyczynia się do poprawy warunków pracy kierowców i jakości usług świadczonych w transporcie drogowym. Chroni też środowisko i infrastrukturę drogową. Wieloaspektowe działania prowadzone przez Inspekcję ograniczają występowanie niepożądanych zjawisk oraz niedozwolonych praktyk w transporcie drogowym.

20 lat okiem I edycji

Iwona Bochen-Zajac

młodszy specjalista
transportu drogowego
WITD Katowice

Jestem jedną z pierwszych 80 osób, które przed 20 laty rozpoczęły pracę na stanowisku inspektora transportu drogowego. Pamiętam, że protokoły z czynności kontrolnych sporządzaliśmy ręcznie, pisząc je przez kalkę, a nasze pierwsze, choć używane radiowozy otrzymaliśmy od swoich niemieckich kolegów z BAG. Nie było tachografów cyfrowych, kontrolowaliśmy wyłącznie wykresówki. Prawie każda podejmowana przez nas kontrola kończyła się stwierdzeniem ogromnej liczby naruszeń. Wtedy krajowi przewoźnicy często nie mieli wystarczającej wiedzy na temat przepisów i nie przywiązywali wagi do przestrzegania norm czasu jazdy i odpoczynku kierowców oraz stanu technicznego pojazdów. Uczyli się od nas i zmieniali swoje podejście, rosła ich świadomość. Od tego czasu wiele zmieniło się w transporcie drogowym, przewoźnicy wymienili tabor na nowoczesne pojazdy z inteligentnymi tachografami, znają przepisy. Zaszły też zmiany w Inspekcji Transportu Drogowego, zarówno pod względem wyposażenia inspektorów w specjalistyczny sprzęt, jak i naszej wiedzy oraz doświadczenia. Lata pracy inspektorów prowadzących kontrole, zarówno na drodze, jak i w siedzibie przedsiębiorstw przewozowych, przynoszą wymierne efekty i zdecydowanie wpływają na poprawę bezpieczeństwa na drogach, ale też, co ważne z punktu widzenia przedsiębiorcy, zapewniają przestrzeganie zasad uczciwej konkurencji na rynku transportu drogowego.

Rafał Szurek

z-ca naczelnika
Wydziału Inspekcji
WITD Poznań

Wcześniej w Polsce nie było takiej instytucji, więc zatrudnienie się w Inspekcji było wielką niewiadomą. Jako kandydat przypuszczałem, że charakter pracy będzie podobny do pracy policjantów ruchu drogowego. Czym jest Inspekcja i za co będziemy odpowiadać, uczyliśmy się od podstaw na sześciomiesięcznym kursie. Ze względu na to, że tematyka szkolenia obejmowała zakres, który nie był wcześniej znany innym służbom, krajowych wykładowców wspierali szkoleniowcy z Zachodniej Europy. Ważną część szkolenia, związaną z czasem pracy kierowców, obsługą tachografów, odczytywaniem wykresówek, prowadzili wykładowcy z Francji, którzy od wielu lat specjalizowali się w tego typu kontrolach. Podobnie było ze szkoleniem z kontroli przewozów materiałów niebezpiecznych, które prowadzili inspektorzy z Niemiec. Teraz, po wielu latach pracy i zdobyciu praktycznego doświadczenia, w ocenie zagranicznych służb inspektorzy z Polski są specjalistami w zakresie kontroli czasu pracy kierowców i wykrywania manipulacji w tachografach. Dziś to my dzielimy się wiedzą i doświadczeniem ze służbami kontrolnymi z innych krajów.

Tomasz Nikiciuk

starszy specjalista
transportu drogowego
WITD Białystok

Patrząc z perspektywy 20 lat, oceniam, że nasza instytucja, aby nabrać dzisiejszych kształtów, przeszła długą drogę. Od grupki inspektorów pierwszej edycji, którzy na każdym kroku musieli udowodniać, że są fachowcami najwyższej klasy, że znają się na swojej pracy, a ich obecność w środowisku transportowym jest niezbędna, do instytucji powszechnie rozpoznawalnej, o szerokim zakresie działalności, która realizując swoje zadania odpowiada na społeczne oczekiwania – możliwość korzystania z uczciwego i bezpiecznego transportu. To, co robię jako inspektor ITD, daje mi satysfakcję i poczucie dobrze wykonanej pracy. W kontaktach z innymi służbami, w kraju i za granicą, polscy inspektorzy są wysoko oceniani za fachowość i profesjonalizm, o czym również miałem okazję przekonać się osobiście.

Grzegorz Kozyra

specjalista
transportu drogowego
WITD Wrocław

Inspekcja Transportu Drogowego od początku swojej działalności wpływa nie tylko na poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym, ale także wskazuje przedsiębiorcom transportowym właściwą drogę – jak należy prowadzić przedsiębiorstwo. To z kolei przekłada się na konkurencję z zagranicznymi firmami. Wielokrotnie inspektorzy spotykali się z opinią kierowców, którzy mówili: „Jak to dobrze, że panowie jesteście. Teraz to mogę normalnie pracować, wracać do domu, zobaczyć się z rodziną. Wcześniej szef dzwonił i pytał: «Gdzie jesteś, szybko się rozładuj, bo masz następny załadunek»”. To tylko świadczy o potrzebie istnienia Inspekcji Transportu Drogowego.

20 lat
DZIAŁALNOŚCI
KONTROLNEJ

20 lat działalności kontrolnej ITD

---

to blisko 3,5 mln kontroli drogowych i niemal 32 tys. kontroli w siedzibach firm przewozowych. Inspektorzy przeprowadzili blisko 525 tys. kontroli przewozu osób, prawie 340 tys. kontroli mas i wymiarów pojazdów, ponad 311 tys. kontroli pojazdów przewożących towary niebezpieczne, niemal 67 tys. kontroli przewozu odpadów, a blisko 44 tys. to kontrole przewozu zwierząt. Ponad 1 mln 930 tys. wszystkich kontroli drogowych dotyczyło przewoźników krajowych, a blisko 1 mln 560 tys. przewoźników zagranicznych.

INSPEKTA
TRANSPORTU
DROGOWEGO

INSPEKTA TRANSPORTU DROGOWEGO
IVECO

EURO C-ANCO
180-320

S15

INSPEKTA
TRANSPORTU
DROGOWEGO

Bezpieczny transport

Kontrola stanu technicznego pojazdów ciężarowych i autobusów to jeden z priorytetów działań Inspekcji Transportu Drogowego. Formacja w tym obszarze jest wiodącą wśród służb kontrolnych. Dysponuje wieloletnim doświadczeniem, wiedzą ekspercką i unikatowym sprzętem kontrolnym. Inspektorzy przechodzą specjalistyczne szkolenia, mają również uprawnienia diagnostów samochodowych. Jakość i precyzja kontroli pozwala ograniczyć ruch pojazdów najbardziej wyeksploatowanych i niebezpiecznych dla uczestników ruchu drogowego. Cykliczność działań mobilizuje również przewoźników do większej dbałości o tabor pojazdów. Inspektorzy w trakcie kontroli drogowych, ze względu na stwierdzone nieprawidłowości w stanie technicznym pojazdów, zatrzymali do tej pory ponad 241 tys. dowodów rejestracyjnych niesprawnych technicznie pojazdów.

Inspekcja szczególnym nadzorem obejmuje zbiorowy transport publiczny, m.in.: autobusową komunikację miejską, ruch autokarów turystycznych, autobusowe przewozy szkolne. Z ITD utożsamiane są działania kontrolno-prewencyjne prowadzone od 2003 r. w ramach akcji „Bezpieczny autokar”. W okresie wakacyjnych i zimowych wyjazdów intensyfikowane są kontrole autokarów, które przewożą dzieci i młodzież na wypoczynek. Działania te z jednej strony mają zapewnić bezpieczeństwo najmłodszym podróżującym, a z drugiej wpłynąć na podniesienie świadomości przewoźników i ograniczyć liczbę niebezpiecznych zdarzeń drogowych.

Inspektorzy ITD specjalizują się też w kontroli przestrzegania przez kierowców norm związanych z czasem prowadzenia pojazdów oraz

odbieraniem obowiązkowych przerw i odpoczynków. Weryfikacja tego obszaru ma ścisły związek zarówno z bezpieczeństwem w transporcie, jak i z ochroną uczciwej konkurencji. Inspektorzy, kontrolując czas pracy oraz wykrywając manipulacje w tachografach, ograniczają ryzyko prowadzenia pojazdów przez przemęczonych kierowców. Inspekcja sięga w tym obszarze po coraz nowocześniejsze narzędzia kontrolne, wykorzystując m.in. urządzenia do zdalnej kontroli tzw. inteligentnych tachografów.

Każda kontrola drogowa to również sprawdzenie stanu psychofizycznego kierowcy, w tym stanu trzeźwości.

20 lat
DZIAŁALNOŚCI
KONTROLNEJ

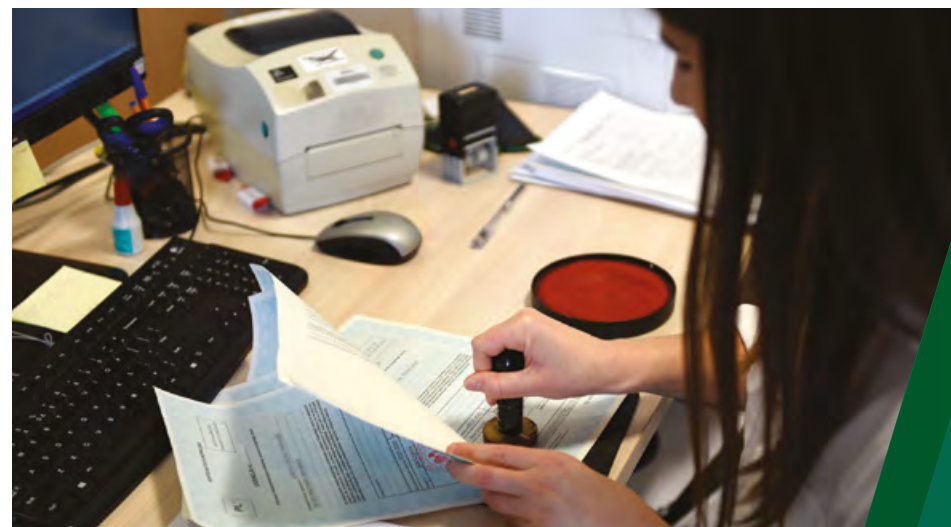
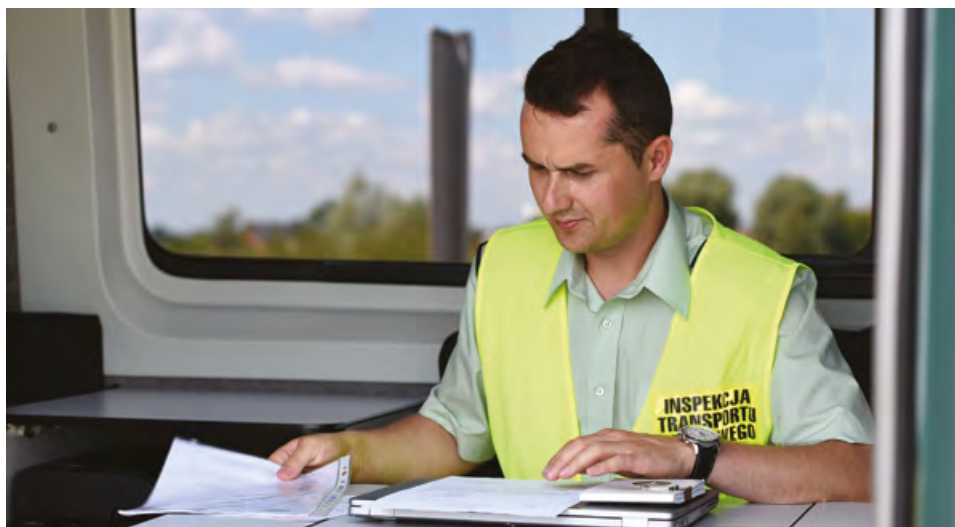
Uczciwa konkurencja

Specyfika operacji transportowych i ryzyka związane z ich realizacją wymagają nie tylko sprawnego technicznie pojazdu, ale przede wszystkim odpowiednio przygotowanego kierowcy i przedsiębiorcy. Inspektorzy, prowadząc nadzór nad dostępem do rynku przewozów drogowych, kontrolują uprawnienia przewozowe, m.in. zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego i licencje, przez co ograniczają działalność tzw. szarej strefy.

Ochrona polskiego rynku transportowego wiąże się z prowadzeniem cyklicznych kontroli zezwoleń międzynarodowych, w tym przewoźników spoza Unii Europejskiej. Działania inspektorów wielokrotnie udaremniły wykonywanie przewozów bez wymaganych dokumentów

lub też na podstawie sfałszowanych zezwoleń. Od 2022 r. inspektorzy prowadzą też kontrole uprawnień transportowych przewoźników, którzy w międzynarodowym transporcie drogowym rzeczy wykorzystują pojazdy o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 2,5 tony.

Działania Inspekcji, jako regulatora rynku transportowego, realizowane są już na etapie ubiegania się przewoźnika i kierowcy o wymagane zezwolenia, licencje, zaświadczenia oraz świadectwa kierowcy. Zadanie to, poprzez prowadzenie postępowań administracyjnych związanych z wydawaniem niezbędnych dokumentów oraz ich późniejszą weryfikacją, realizuje Biuro ds. Transportu Międzynarodowego GITD.

INSPEKCJA
TRANSPORTU
DROGOWEGO

SPRINT

HONDA
GENERATOR

Ochrona środowiska i dróg

Wieloaspektowość i szczegółowość kontroli, w tym stanu technicznego pojazdów i wycofywanie z ruchu tych, które stanowią zagrożenie, nie pozostaje bez znaczenia dla ochrony środowiska naturalnego. Niesprawne pojazdy, z wyciekami płynów eksploatacyjnych czy z przekroczonymi normami zadymienia spalin, są też zagrożeniem ekologicznym. Inspektorzy prowadzą także kontrole rodzaju paliwa stosowanego w pojazdach mechanicznych.

Aby chronić życie i zdrowie ludzi, a także środowisko, realizowane są kontrole przewozu towarów niebezpiecznych. Wielu inspektorów WITD posiada uprawnienia doradców DGSA i szkoli inne służby kontrolne w tym zakresie. Wojewódzkie Inspektoraty Transportu Drogowego prowadzą też rejestry przedsiębiorców zajmujących się przewozami ADR oraz innymi czynnościami z nimi związanymi, np. załadunkiem czy rozładunkiem.

Prowadzone są także kontrole przewozu szybko psujących się artykułów żywnościowych (ATP), produktów roślinnych objętych nadzorem fitosanitarnym oraz warunków, w jakich przewożone są zwierzęta. Inspektorzy WITD angażują się również w kontrole przestrzegania przepisów związanych z transgranicznym przemieszczaniem odpadów.

W obszarze zainteresowania Inspekcji, przy intensywnej rozbudowie sieci drogowej w Polsce, a także rosnącym ruchu pojazdów, pozostaje też aspekt weryfikacji prawidłowości masy i nacisków osi pojazdów. Kontrole te inspektorzy realizują z wykorzystaniem nowoczesnych wag przenośnych oraz systemów wag preselekcyjnych, pomagających

w wykrywaniu przeciążeń pojazdów. Ograniczenie ruchu pojazdów, które nie spełniają dopuszczalnych parametrów i w konsekwencji stwarzają zagrożenie w ruchu drogowym, wpływa też pozytywnie na stan polskich dróg i minimalizuje ryzyko ich degradacji.

3660 km dróg jest kontrolowanych przez Inspekcję pod kątem prawidłowości uiszczania opłaty elektronicznej za przejazd płatnymi odcinkami dróg krajowych. Czynności kontrolne prowadzone są z wykorzystaniem 70 Mobilnych Jednostek Kontrolnych i 32 Mobilnych Punktów Kontrolnych, wyposażonych w sprzęt do monitorowania pojazdów zarówno w ruchu, jak i stacjonarnie. Średnio w skali roku prowadzonych jest ponad 4 mln kontroli mobilnych.

20 lat
DZIAŁALNOŚCI
KONTROLNEJ

Rafał Weber
Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury

Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego jest priorytetem polskiego rządu. Aby ograniczyć liczbę zdarzeń drogowych, realizujemy szereg działań na wielu płaszczyznach – legislacyjnej, inżynieryjnej, infrastrukturalnej, kontrolnej i edukacyjnej. Interdyscyplinarne podejście do zagadnienia, jakim jest BRD, przynosi pozytywne efekty – na polskich drogach jest bezpieczniej. W osiągnięciu tego celu istotną rolę odgrywa Inspekcja Transportu Drogowego, która od ponad dekady zarządza systemem automatycznego nadzoru nad ruchem drogowym. Urządzenia rejestrujące prędkość są jednym z najskuteczniejszych sposobów walki z niebezpiecznymi zachowaniami na drodze. Wspieramy ITD w modernizacji systemu i rozszerzeniu zasięgu jego działania. Uszczelnienie systemu kontroli oraz całokształt działań ITD ma bezpośredni wpływ na stan bezpieczeństwa na drogach, a tym samym na większą pewność ochrony życia i zdrowia użytkowników dróg.

Bezpieczna prędkość

Prędkość niedostosowana do warunków ruchu, mimo znaczącej poprawy bezpieczeństwa na polskich drogach, nadal pozostaje jedną z głównych przyczyn wypadków drogowych oraz jest czynnikiem bezpośrednio wpływającym na ciężkość zdarzeń drogowych. Aby zwiększyć bezpieczeństwo użytkowników dróg, konieczne jest dalsze uspokojenie ruchu i kształtowanie warunków dla bezpiecznego przemieszczania się.

Kluczowym elementem zarządzania prędkością na polskich drogach jest automatyczny system nadzoru nad ruchem drogowym. Inspekcja Transportu Drogowego jest jedyną w Polsce instytucją, która dysponuje systemem urządzeń rejestrujących prędkość oraz przejazd na czerwonym świetle. Formacja zainwestowała w nowoczesne urządzenia i rozwiązania, które wcześniej nie były w Polsce stosowane, m.in. wprowadzenie systemów wykonujących pomiary średniej prędkości – odcinkowych pomiarów prędkości.

W 2011 r. utworzono biuro GITD – Centrum Automatycznego Nadzoru nad Ruchem Drogowym. Dziś w systemie CANARD pracuje ponad pół tysiąca urzędników. Cały czas trwa proces rozbudowy i modernizacji systemu. CANARD realizuje projekt współfinansowany ze środków unijnych „Zwiększenie skuteczności i efektywności systemu automatycznego nadzoru nad ruchem drogowym”. 100 nowych lokalizacji zostanie objętych automatyczną kontrolą z wykorzystaniem 26 fotoradarów, 39 odcinkowych pomiarów prędkości, 35 rejestratorów przejazdu na czerwonym świetle. Liczba pojazdów wyposażonych w rejestratory prędkości zwiększy się o 33 kolejne. Wymienionych zostanie 247 najstarszych i najbardziej wyeksploatowanych fotoradarów.

Skuteczność systemu i jego pozytywny wpływ na zachowania kierowców, wyhamowanie prędkości i poprawę bezpieczeństwa na drogach znajdujących się w zasięgu oddziaływania systemu, potwierdzają prowadzone obserwacje i analizy.

Od początku funkcjonowania systemu CANARD zarejestrowano ponad 13 mln wykroczeń, odnotowywany jest jednak sukcesywny spadek liczby przypadków przekroczenia prędkości. Spadła również liczba zdarzeń drogowych i zminimalizowane zostało ryzyko wystąpienia wypadków ze skutkiem śmiertelnym. W miejscach objętych automatyczną kontrolą liczba ofiar śmiertelnych spadła o ok. 97%.

20 lat
DZIAŁALNOŚCI
KONTROLNEJ

Andrzej Adamczyk
Minister Infrastruktury

W ostatnich latach sieć dróg w Polsce jest intensywnie rozbudowywana i modernizowana. Wciąż powstają nowe obwodnice miast i kolejne kilometry dróg szybkiego ruchu. Nowoczesny układ komunikacyjny poprawia jakość życia mieszkańców i efektywność transportu. Nowe drogi to nie tylko komfort jazdy, to przede wszystkim bezpieczeństwo. Aby je utrzymać niezbędna jest taka formacja jak Inspekcja Transportu Drogowego – nowoczesna i skuteczna. Na przestrzeni 20 lat ITD wyrosła na jedną z najlepszych służb kontroli transportu ciężkiego w Europie. Inspektorzy to profesjonaliści, których codzienna praca bezpośrednio wpływa na poprawę bezpieczeństwa na polskich drogach i ochronę krajowego rynku transportu. Dlatego wspieramy ITD w procesie wzmacniania potencjału. Jestem dumny z tego, że w Polsce, o bezpieczeństwo w transporcie i ruchu drogowym, dbają wysokiej klasy specjaliści, którzy dysponują najnowocześniejszym w kraju sprzętem kontrolnym.

Unikatowy potencjał kontrolny

Usprawnienie i zwiększenie efektywności systemu kontroli nad zachowaniami uczestników ruchu drogowego wymaga coraz większego zaangażowania sił i środków, jakimi dysponują służby. Inspekcja Transportu Drogowego podlega cały czas procesowi modernizacji, stawiając m.in. na nowoczesny sprzęt kontrolny.

Formacja dysponuje dziś unikatowym w skali kraju sprzętem kontrolno-pomiarowym. Jedną z największych w historii Inspekcji inwestycji w sprzęt kontrolny przeprowadzono w ramach projektu „Wzmocnienie potencjału Inspekcji Transportu Drogowego”. Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

W szereg ITD trafiły specjalistyczne furgony oraz Mobilne Jednostki Diagnostyczne. Inspektorzy dysponują też wysokiej klasy zestawami umożliwiającymi kontrolę tachografów oraz systemów i układów pojazdu. Wykorzystywany w codziennej pracy sprzęt kontrolny, którego funkcjonalności dostosowano do specyfiki pracy inspektorów ITD, umożliwia zwiększenie liczby prowadzonych kontroli, zapewnienie wyższego poziomu bezpieczeństwa uczestnikom ruchu drogowego, ograniczenie występowania negatywnych zjawisk w transporcie drogowym, kształtowanie warunków do rozwoju uczciwej konkurencji oraz zapewnia większą ochronę środowiska naturalnego.

Wysoka gotowość operacyjna ITD – szybkość, efektywność i precyzja prowadzonych działań – wzmacnia też system zarządzania bezpieczeństwem ruchu drogowego w Polsce.

20 lat
DZIAŁALNOŚCI
KONTROLNEJ

Specjalistyczne furgony

Każdy z 64 furgonów jest wyposażony w specjalistyczny sprzęt, m.in.: testery diagnostyczne, dymomierz, sonometr, wagi samochodowe, testery diagnostyczne EOBD, laserowy pirometr, przymiary. Narzędzia te umożliwiają przeprowadzenie kompleksowych kontroli przede wszystkim stanu technicznego pojazdów, ale również sprawdzenie tonażu pojazdów. Na pokładzie radiowozów jest także sprzęt, który może zostać wykorzystany do zabezpieczenia miejsca wypadku i udzielenia pomocy przedmedycznej.

INSPEKJA TRANSPORTU DROGOWEGO

INSPEKJA TRANSPORTU DROGOWEGO
IVECO

WU 4549N

Mobilne Jednostki Diagnostyczne

Są to w pełni zautomatyzowane urządzenia, które umożliwiają przeprowadzenie kompleksowej kontroli stanu technicznego pojazdów w warunkach drogowych. Z ich wykorzystaniem sprawdzany jest układ kierowniczy, hamulcowy, stan zawieszenia. Zastosowane rozwiązania umożliwiają rozpoznanie błędów i usterek w większości pojazdów ciężarowych oraz autobusów. Atutem MJD jest możliwość rozstawienia linii diagnostycznej na niewielkiej powierzchni punktu kontrolnego. Elementy linii diagnostycznej, transportowanej na specjalnie przystosowanym samochodzie ciężarowym, są rozkładane z wykorzystaniem urządzeń mechaniczno-hydraulicznych. Każda z MJD jest wyposażona m.in. w: rolki, szarpaki hydrauliczne, dymomierze, sonometr, analizatory spalin, zestawy czujników ciśnienia, testery dokumentów i testery diagnostyczne.

Przewoźnicy o ITD

Jan Buczek

Prezes Zrzeszenia
Międzynarodowych Przewoźników
Drogowych w Polsce

Nasze środowisko aktywnie uczestniczyło w powoływaniu ITD do życia. Zależało nam, by Inspekcja stanowiła przede wszystkim parasol chroniący uczciwych przedsiębiorców, a nie była wyłącznie „kijem do uderzania” w łamiących przepisy. Tym bardziej, że transport drogowy działa w gąszczu zmieniających się paragrafów, wśród których trudno się poruszać. Łatwo o pomyłki albo błędy, często niezawinione przez przedsiębiorców i ich pracowników. Dlatego, by radzić sobie z niełatwą codziennością, potrzebny jest dobry dialog pomiędzy przewoźnikami a przedstawicielami administracji państwowej. Jej przejawem jest m.in. działająca przy Inspekcji Transportu Drogowego, zarówno w Warszawie i w województwach, Społeczna Rada Konsultacyjna. Dzięki tej platformie możliwa jest regularna i – przede wszystkim – instytucjonalna wymiana poglądów, pozwalająca na osiągnięcie konsensusu na wielu płaszczyznach. Nawet jeśli są to niełatwe rozmowy, to już sam fakt ich prowadzenia należy uznać za nasz wspólny dorobek, a nawet sukces. Za codzienną wolę tego dialogu z przewoźnikami należy Inspekcji Transportu Drogowego podziękować.

Rafał Jańczuk

Prezes Polskiego Stowarzyszenia
Przewoźników Autokarowych

20 lat temu Inspekcja Transportu Drogowego pojawiła się na polskich drogach. Z perspektywy czasu powstanie tak wyspecjalizowanej służby dla polskich firm transportowych okazało się ogromnym wsparciem, m.in. poprzez zapewnienie uczciwej konkurencji w transporcie drogowym. W mojej ocenie, najważniejszym zadaniem, przed którym stanęła Inspekcja, była poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym, i muszę przyznać, że w odniesieniu do przewozów autokarowych udało się to niemal w 100 procentach. Prowadzone przez Inspekcję programy edukacyjne wpływają pozytywnie na bezpieczne podróżowanie. Polscy przewoźnicy na przestrzeni tych 20 lat stali się liderami na rynku europejskim. Dzięki nowoczesnemu taborowi i ścisłej współpracy z Inspekcją polscy przewoźnicy cieszą się renomą na rynku międzynarodowym. Edukacja w połączeniu z kontrolą dały wymierne efekty. Z rynku w dużej mierze zniknęły patologiczne zjawiska, za co jesteśmy wdzięczni. Działania Inspekcji są niezbędne dla zapewnienia dalszego, tak dobrze działającego zgodnie z literą prawa, rynku przewozów.

Piotr Litwiński

Przewodniczący
Ogólnopolskiego Związku Pracodawców
Transportu Drogowego

Od dwóch dekad Inspekcja Transportu Drogowego czuwa nad bezpieczeństwem transportu drogowego oraz innych użytkowników dróg publicznych w naszym kraju. Jako Związek reprezentujący przewoźników drogowych dobrze wiemy, że od realizacji misji ITD w dużym stopniu zależy poprawne funkcjonowanie rodzimego sektora transportu drogowego. Dlatego z satysfakcją chciałbym zwrócić uwagę na zwiększenie liczby kontroli drogowych podmiotów zagranicznych realizujących przewozy drogowe w Polsce. Wzrost częstotliwości kontroli drogowych przewoźników zagranicznych przyczynia się do szybkiego wykrycia podmiotów stosujących praktyki zniekształcające konkurencję na krajowym rynku transportowym oraz wywierające negatywny wpływ na ogólny poziom bezpieczeństwa na polskich drogach. Działania kontrolne to nie tylko eliminowanie z ruchu czy z przewozów podmiotów i pojazdów stwarzających zagrożenie bezpieczeństwa, ale przede wszystkim kształtowanie warunków równej konkurencji. Szczególnie godne uwagi i uznania jest działanie w GITD Biura ds. Transportu Międzynarodowego, które pełniąc rolę „regulatora rynku” skutecznie i bardzo sprawnie wykonuje swoje obowiązki. Pomimo stałego wzrostu zadań oraz dużego zainteresowania firm rozwojem transportu, Biuro skutecznie przyczynia się do rozwoju branży transportu drogowego oraz kształtowania i utrwalania pozytywnych postaw i wzorców wśród przewoźników drogowych.

”

*Aby wzmocnić bezpieczeństwo, nie wystarczą kary
– konieczna jest edukacja.*

Papież Franciszek, Watykan, 20 listopada 2017 r.

Spotkanie przedstawicieli ITD z Papieżem Franciszkiem w Watykanie,
10 października 2018 r.

Edukacja szansą BRD

Edukacja kształtująca właściwe postawy i zachowania w ruchu oraz transporcie drogowym, promująca zasady BRD oraz zwiększająca świadomość w zakresie zapobiegania zagrożeniom, jest jednym z filarów działalności ITD. Działania edukacyjne i informacyjne są prowadzone równolegle z czynnościami kontrolnymi. Inspekcja realizuje szereg autorskich projektów edukacyjno-informacyjnych, skierowanych do różnych grup odbiorców. Przedsięwzięcia, ze względu na ich walor edukacyjny oraz jakość i formułę, cieszą się coraz większym zainteresowaniem. W realizację projektów ITD angażują się m.in. przedstawiciele świata kultury, sportu, mediów, motoryzacji, medycyny i polityki. Inicjatywy edukacyjne ITD spotkały się też z zainteresowaniem Papieża Franciszka. W trakcie wizyty w Watykanie, podczas prywatnej audiencji, Ojciec Święty zachęcał Inspekcję do intensyfikacji i kontynuacji działalności edukacyjnej.

Finał konkursu literackiego GITD o bezpieczeństwie w ruchu drogowym pod patronatem Małżonki Prezydenta RP Agaty Kornhauser-Dudy, Warszawa, 8 czerwca 2022 r.

20 lat
DZIAŁALNOŚCI
KONTROLNEJ

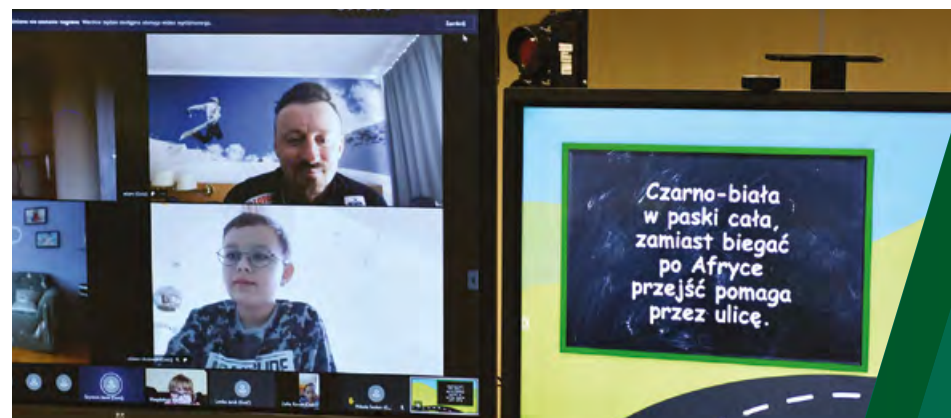
„Bezpieczne Wakacje z Parą Prezydencką”,
Warszawa, 1 czerwca 2022 r.

Bezpieczny uczeń

Inspekcja działaniami edukacyjnymi objęta przede wszystkim najmłodszych uczestników ruchu drogowego – w wieku przedszkolnym oraz uczniów klas 1-3 szkół podstawowych. Zajęcia są prowadzone bezpośrednio w szkołach oraz online, w ramach projektu „Bezpieczna Szkoła krokodylka Tirka”. Program zajęć skłania do poszanowania i przestrzegania prawa, uwrażliwia na potrzeby innych uczestników ruchu, umożliwia nabycie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i radzenia sobie z nimi, ale przede wszystkim motywuje do odpowiedzialnych i bezpiecznych zachowań. W trakcie zajęć, które łączą elementy teorii z praktyką, najmłodszy poznają najważniejsze zasady ruchu drogowego. Po wybuchu wojny na Ukrainie, dla dzieci uchodźców uczących się w polskich szkołach ITD przygotowała zajęcia w języku ukraińskim.

Gdy jeździsz na rowerze, zakładasz go na głowę, żeby chroniona była i w razie upadku się nie uszkodziła.

Strefa edukacji Krokodylka Tirkka!

GŁÓWNY INSPEKTORAT TRANSPORTU DROGOWEGO

Lekcja BRD z udziałem Premiera Mateusza Morawieckiego w SP w Bielsze, 1 czerwca 2021 r.

Lekcje BRD prowadzone są również dla małych pacjentów szpitali – często ofiar zdarzeń drogowych. Projekt edukacyjny przekroczył też granice Polski. Krokodylek Tirek uczył zasad BRD uczniów polskich szkół z Norwegii, Bułgarii, Belgii, Ukrainy, Łotwy i Francji.

W skali roku w „Bezpiecznej Szkole krokodylka Tirka” uczy się ok. 20 tys. uczniów. Projekt poprzez aktywne uczestnictwo w zajęciach wsparli m.in.: Małżonka Prezydenta RP Agata Kornhauser-Duda, Premier Mateusz Morawiecki, Premier Beata Szydło, Minister Infrastruktury Andrzej Adamczyk, Minister Edukacji i Nauki Przemysław Czarnek, a także sportowcy – tenisistka Urszula Radwańska i legenda polskich skoków narciarskich Adam Małysz.

Placówki edukacyjne, które uczestniczą w zajęciach BRD organizowanych przez Inspekcję, otrzymują pakiety zawierające elementy odblaskowe.

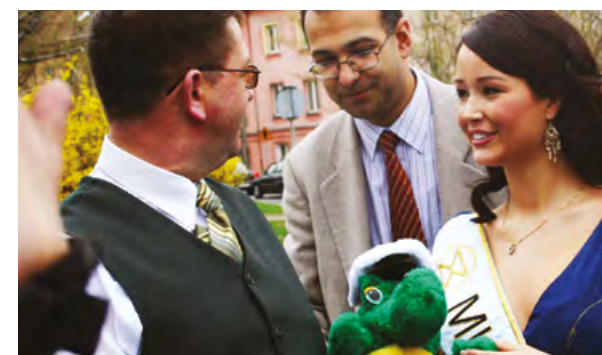

Bezpieczny kierowca

Inspekcja realizuje szereg działań informacyjnych i edukacyjnych istotnych z punktu widzenia kierowcy zawodowego oraz przewoźników wykonujących przewozy drogowe osób i rzeczy. Aby dotrzeć do jak największej grupy odbiorców, wykorzystywane są nowe media, w tym przede wszystkim kanały społecznościowe, w których publikowane są tematyczne infografiki, materiały filmowe, wideoporadniki czy testy umożliwiające kierowcom i przewoźnikom sprawdzenie wiedzy z zakresu transportu drogowego.

Wydarzenia o charakterze prewencyjnym towarzyszą również działaniom kontrolnym, jak akcje „Bezpieczny Autokar” czy „Bezpieczna droga do szkoły”. Promowane są nie tylko dobre praktyki w ruchu i transporcie drogowym, ale również zasady związane z bezpieczeństwem zdrowotnym zawodowych kierowców. Na przestrzeni lat ambasadorem tych działań byli sportowcy, muzycy, a nawet zwyciężczynie konkursów Miss Polonia i Miss World.

Wiedzą ekspercką inspektorzy dzielą się z zawodowymi kierowcami i przewoźnikami w trakcie konferencji, seminariów i imprez branżowych. Inspekcja uczestniczy m.in. w największej w Europie imprezie motoryzacyjnej – Międzynarodowym Zlocie Ciężarowych Pojazdów Tuningowanych Master Truck Show w Polskiej Nowej Wsi koło Opola.

Bezpieczny senior

W społeczeństwie, w którym przybywa aktywnych uczestników ruchu drogowego – seniorów, warto zwracać uwagę na ich bezpieczeństwo. Inspekcja Transportu Drogowego, analizując sytuację na drogach, w tym m.in. dane, z których wynika, że w ostatnich latach coraz liczniejszą grupę ofiar śmiertelnych wypadków drogowych stanowią osoby w wieku powyżej 60 lat, opracowała projekt edukacyjny „Bezpieczeństwo w ruchu drogowym dla każdego”. W trakcie spotkań z seniorami omawiane są m.in. przepisy dotyczące pieszych, zasady tworzenia korytarzy życia, zachowanie się pojazdu wraz ze wzrostem prędkości, zasady bezpieczeństwa w podróży transportem zbiorowym oraz wpływ kondycji psychomotorycznej kierującego na bezpieczeństwo jazdy. Projekt zyskał aprobatę m.in. Małżonki Prezydenta RP Agaty Kornhauser-Dudy, Wicemarszałek Sejmu RP Małgorzaty Gosiewskiej oraz Minister Rodziny i Polityki Społecznej Marleny Małąg.

Współpraca międzynarodowa

Inspekcja Transportu Drogowego, prowadząc działania, które mają zapewnić stabilny rozwój polskiego sektora transportowego oraz ochronę interesów polskich przewoźników, współpracuje z instytucjami Unii Europejskiej oraz z organizacjami międzynarodowymi i regionalnymi, a także z organami kontrolnymi państw członkowskich Unii Europejskiej oraz krajów trzecich.

Inspekcja Transportu Drogowego ma też swoich przedstawicieli w komitetach i grupach eksperckich współpracujących z Komisją Europejską. Pracownicy i inspektorzy ITD są zaangażowani w tworzenie unijnej legislacji.

Od 2004 r. Inspekcja Transportu Drogowego należy do Euro Contrôle Route (ECR) – międzynarodowej organizacji zrzeszającej służby kontrolne transportu drogowego państw europejskich. Do ECR należy 13 państw europejskich, a 3 kolejne mają status obserwatora. Priorytetem dla organizacji jest poprawa bezpieczeństwa i ujednolicenie praktyk kontrolnych w transporcie drogowym. W 2019 r. ECR obchodziła 20-lecie istnienia. Uroczystości jubileuszowe odbyły się w Polsce. Od 1 lipca 2019 r. do 30 czerwca 2020 r. Rzeczpospolita Polska, reprezentowana przez Główny Inspektorat Transportu Drogowego, sprawowała roczną prezydencję w tej organizacji. Koncentrowano się wówczas na kwestiach dotyczących ochrony środowiska oraz nielegalnych ingerencji w pracę tachografu.

Inspekcja angażuje się również w działania Europejskiego Urzędu ds. Pracy (ELA), w którego obszarze zainteresowania pozostaje m.in.

wsparcie współpracy państw UE dotyczące transgranicznej mobilności pracowników.

Inspekcja Transportu Drogowego z sukcesem realizuje międzynarodowe projekty. W latach 2008–2018 zrealizowano 5 międzynarodowych projektów współpracy bliźniaczej na rzecz Ukrainy, Turcji oraz Chorwacji. Ich celem była poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego i zmniejszenie liczby śmiertelnych ofiar wypadków drogowych poprzez ujednoczenie przepisów i procedur w transporcie drogowym oraz ich dostosowanie do unijnych standardów, a także poprawa bezpieczeństwa w przewozach towarów niebezpiecznych. Przy wsparciu ITD prowadzone są kolejne 2 projekty współpracy bliźniaczej na rzecz Gruzji oraz Azerbejdżanu.

Inspektorzy ITD dzielą się wiedzą i doświadczeniem ze służbami innych państw w trakcie międzynarodowych warsztatów i szkoleń. W ostatnich latach we współpracy z Transport Community, w Belgradzie przeprowadzono warsztaty dla służb kontrolnych z Serbii, Czarnogóry, Bośni i Hercegowiny oraz w Skopje dla przedstawicieli służb kontrolnych z Macedonii Północnej, Kosowa i Albanii.

Aktywność Inspekcji na arenie międzynarodowej umożliwia formacji udzielanie pomocy, zarówno polskim przewoźnikom, jak i zagranicznym służbom kontrolnym, w przypadkach wątpliwości dotyczących naruszeń popełnianych przez kierowców poza granicami kraju.

Główny Inspektorat Transportu Drogowego

**Al. Jerozolimskie 94,
00-807 Warszawa**

Zapraszamy do odwiedzenia strony internetowej

www.gov.pl/web/gitd

© Copyright by Główny Inspektorat Transportu Drogowego

Projekt okładki, skład, zdjęcia: GITD

Warszawa, 2022 r.

